

Gäller fr o m
2024-03-18

Diarienummer
VON-2022/697.111

Beslutad av
Vård- och omsorgsnämnden

Dokumentansvarig
Socialdirektör

Senast reviderad
[Klicka för att ange datum](#)

Typ av styrdokument
Riktlinje

Riktlinjer för arbetet med äldre i behov av stöd och omsorg

Målgrupp

Målgruppen som omfattas av riktlinjerna är personer i Huddinge kommun som har fyllt 65 år och som på grund av nedsatt funktionsförmåga som förvärvats eller kvarstår i samband med åldrande är i behov av stöd för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Syfte

För nämndens verksamheter finns krav som beslutas på regional och nationell nivå. Nämnden kan utöver detta besluta om ytterligare ambitioner eller bistånd till målgruppen eller tydliggöra hur krav ska omsättas i verksamheten. Detta dokument presenterar nämndens riktlinjer för arbetet med äldre personer över 65 år som behöver stöd och omsorg.

Riktlinjerna för arbetet med personer över 65 år som behöver stöd och omsorg på grund av åldrande tydliggör nämndens styrning för arbetet med målgruppen i syfte att verksamheten ska bedrivas effektivt och med god kvalitet.

Så styrs socialtjänstens arbete med äldre personer som är i behov av stöd och omsorg

Den verksamhet som arbetar med målgruppen styrs av lagstiftning, nationella riktlinjer, värdegrund, vägledande domar samt Huddinge kommuns lokala vision och mål för verksamheten.

Verksamheten ska följa och efterleva:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Socialtjänstförordningen (2001:937)
- Lagar som styr kommunens hälso- och sjukvårdsarbete¹
 - Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
 - Patientlagen (2014:821)
 - Patientdatalagen (2008:355)
- Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd²
- Socialstyrelsens handböcker³
- Äldreomsorgens nationella värdegrund
- Beslutade överenskommelser och rekommendationer för samverkan mellan regionen och kommunen⁴

¹ [Lagstiftning - Vårdhandboken \(vardhandboken.se\)](http://vardhandboken.se)

² [Föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS och SOSFS\) - Socialstyrelsen](#)

³ [Handböcker - Socialstyrelsen](#)

⁴ [Överenskommelser | Storsthlm](#)

Vård- och omsorgsnämndens intention

Delaktighet

All verksamhet ska bedrivas så att den enskilde erbjuds största möjliga delaktighet. Det gäller så väl vid handläggning av myndighetsbeslut som vid utförande av insatser och service. Det gäller även de personer som har ombud, god man eller förvaltare.

Metoder

Arbetet med äldre ska utgå från bästa tillgängliga kunskap, de professionellas expertis samt den enskildes önskemål, situation och förutsättningar. Evidensbaserade metoder ska företrädesvis användas. Alla nya arbetsmetoder som införs ska systematiskt följas upp och utvärderas.

Samverkan

Socialtjänsten har ett ansvar för att god samverkan sker inom organisationen och med andra aktörer, som exempelvis regionens hälso- och sjukvårdsorganisation. Samverkan syftar till att skapa en helhetssyn kring den enskildes behov och den ska ske med den enskildes samtycke och delaktighet.

Tillgänglighet

Huddinge kommuns socialtjänst ska vara lättillgänglig. En lättillgänglig och synlig socialtjänst gör det möjligt att snabbt kunna ge riktade insatser till de som behöver det. Information om äldreomsorgen ska synliggöras på de platser där äldre som är i behov av stöd kan tänkas söka den. Socialtjänsten ska verka för att Huddinges invånare ska kunna kontakta och träffa socialtjänsten digitalt, via telefon eller via fysiska möten. Socialtjänsten ska säkerställa att det finns kontaktvägar för de äldre som inte själva aktivt söker stöd eller som har begränsade möjligheter att tillgodogöra sig information.

Kostnadseffektiva insatser med god kvalitet

Vård- och omsorgsnämndens avsikt är att i största möjliga utsträckning ge stöd till äldre i deras egna hem.

Om stödet kan erbjudas med hjälp av välfärdsteknik eller annan digital lösning, ska den enskilde i första hand erbjudas denna. I de fall behovet inte kan tillgodoses via den digitala tekniken, ska hjälpen erbjudas på annat sätt utifrån bedömning av den äldres behov. I de fall fler insatser kan tillgodose den enskildes behov ska den mest kostnadseffektiva erbjudas.

Inledning

Kommunen ansvarar för att äldre får det stöd och den hjälp de behöver för att uppnå en skälig levnadsnivå och ha möjlighet att leva ett självständigt liv. Detta inkluderar exempelvis särskilda boendeformer för service och omvårdnad, samt stöd och hjälp i hemmet.

Kommunen kan även besluta om att erbjuda ytterligare bistånd om det finns skäl för det.

Förebyggande arbete

För att främja och bibehålla självständighet och hälsa, samt motverka ofrivillig ensamhet hos äldre kommuninvånare ska nämndens verksamheter arbeta med förebyggande insatser.

Verksamheten ska vidare arbeta uppsökande med särskilt fokus på att äldre med psykisk ohälsa ska få rätt stöd och hjälp.

För att kunna nå så många som möjligt ska verksamheterna samverka och samarbeta med civilsamhället, frivilligorganisationer och andra organisationer eller aktörer som kan möta målgruppen.

Utförande av insatser

För att äldre ska kunna bo kvar hemma så länge som möjligt, ska nämndens verksamheter erbjuda insatser som möjliggör detta. För äldre som är i behov av stöd som inte kan erbjudas i det egna hemmet beviljas dygnet runt-stöd i särskilda boenden.

Förenklad biståndshandläggning

För att göra serviceinsatser lättillgängliga för målgruppen, används i Huddinge kommun förenklad biståndshandläggning för personer över 75 år⁵.

Insatser som beviljas med förenklad biståndshandläggning, det vill säga utan behovsprövning är:

- Städ
- Tvätt
- Inköp/ärend

Om den äldres behov inte kan tillgodoses via de insatserna och den insatstiden som erbjuds via förenklad biståndshandläggning, så kan den äldre ansöka om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL.

Insatser som erbjuds inom ramen för lagen om valfrihetssystem (LOV)

Insatser som den enskilde beviljas kan utföras i egen regi eller av en extern utförare i det fall nämnden har beslutat om att tillämpa Lagen om valfrihetssystem för insatsen. Det är då den enskilde som väljer vilken godkänd utförare som ska utföra insatsen.

⁵ Huddinge kommuns medborgare över 75 år kan ansöka om förenklad handläggning av vissa hemtjänstinsatser. Detta innebär att den sökande erbjuds möjlighet att få beslut om hjälp med vissa insatser utan utredning.

Verksamheter som bedrivs i enlighet med lagen om valfrihetssystem i Huddinge kommun ska följa och tillämpa de krav och bestämmelser som framgår i de aktuella förfrågningsunderlagen.

Försäljning av platser

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat (VON-2021/274.184) om att verksamheter som omfattas av Lagen om valfrihetssystem ska kunna sälja platser till en annan kommun utifrån följande principer:

- Försäljning av platser till annan kommun får inte försämra förvaltningens förmåga att i första hand tillgodose behoven av insatser till Huddinges invånare och ska bidra till en ekonomi i balans.
- Försäljning av platser ska inte innebära att egen regi utökar sin kapacitet för att möta andra kommuners behov om det inte sker inom ramen för kommunal avtalssamverkan.
- Prissättningen vid försäljning av enstaka platser ska säkra att kommunens ekonomiska förutsättningar blir så bra som möjligt.

Principbeslutet ska gälla generellt och förvaltningen beslutar inom vilka insatser som försäljning får ske samt vilka villkor som ska vara uppfyllda för när en enskild plats får säljas.

Hemtjänst nattetid och larm

Huddinge kommuns utförare i egen regi utför stödet för de äldre som har beviljade insatser nattetid och/eller som har trygghetslarm. För personer som är i behov av tillsyn nattetid ska denna genomföras genom digital tillsyn.

Vid behov av besök efter ett larmanrop, ska utföraren befinna sig hos kunden inom 30 minuter.

Dagverksamhet

Med syfte att underlätta för äldre att bo kvar hemma och ha kontakt med andra ska vård- och omsorgsnämndens verksamheter erbjuda dagverksamhet för personer över 65 år som har behov av detta.

Turbundna resor

För att den enskilde ska kunna medverka i sin biståndsbedömda verksamhet, kan biståndshandläggare besluta om turbundna resor för en sökande, i samband med att denne har ett gällande beslut om dagverksamhet eller korttidsboende/växelvård. Turbunden resa kan beviljas under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom allmänna kommunikationer, privat resa eller promenad. Turbunden resa ska enbart genomföras i samband med verksamhetens öppettider och tiderna för den beviljade insatsen.

Barnperspektivet

I det fall den äldre som är i behov av stöd från socialtjänsten lever med barn och unga, måste barnets eller den ungas situation uppmärksammas och deras rättigheter, behov av hjälp och stöd tillgodoses.

Anhörigperspektivet

Insatser ska ges med ett anhörigperspektiv. Det innebär att vården och omsorgen av den enskilde utförs med beaktande av den anhörigas behov av delaktighet och information, att den anhöriges insatser uppmärksammas och att också dennes behov tas hänsyn till.